

Verslag bestuursvergadering Stichting rust op Rhijnhof

Onrust op Rhijnhof, 8 april 2017

De sloop van het crematorium is begonnen zonder draagvlak onder de belanghebbenden. Kansen om er iets moois van te maken zijn blijven liggen, er zijn vermoedens van belangenverstrengeling tussen de gemeente, SBBR en Dela en vele vragen blijven onbeantwoord.

Op 10 April 2017 gaat Dela beginnen met het slopen van het crematorium op het terrein van Begraafplaats Rhijnhof. Het huidige gebouw wordt uitgebreid met een extra oven, een extra aula en er komt een groot uitvaartcentrum.

De nut en noodzaak hiervan is nooit aangetoond. Het valt volgens de onafhankelijke adviescommissie niet in het bestemmingsplan en het is nooit voorgekomen in het masterplan van Stichting Beheer Begraafplaats Rhijnhof (SBBR). De uitspraak van de rechter moet zelfs nog komen.

Vanaf de eerste plannen tot vandaag is niemand door de gemeente, SBBR of Dela geïnformeerd of geconsulteerd; niet de verpachter van de grond, noch de omwonende, de huurders van de graven, de bezoekers, de uitvaarondernemers en de Leidenaren zelf. Er is geen onderzoek is gedaan naar de beleving van en de mogelijke wensen van deze belanghebbenden.

Vanaf het moment dat er bezwaren zijn gemaakt toont B&W zich voorstander van het plan zonder dit toe te lichten of te motiveren. SBBR werkt ook fanatiek mee aan het plan. Dialoog met de gemeente als SBBR is onmogelijk. B&W gedraagt zich vreemd en ontwijkend. Er wordt misleid, verstoppertje gespeeld en mensen met vragen worden aan het lijntje gehouden.

Ons WOB verzoek heeft aangetoond dat cruciale informatie weg is gehouden. Toezicht van buitenaf op het reilen en zeilen op de begraafplaats is ver te zoeken.

Wij vinden het niet alleen een gemiste kans voor de begraafplaats van Leiden, om er iets moois neer te zetten, maar wij denken dat er sprake is van belangenverstrengeling en achterkamertjes politiek.

Stichting Rust op Rhijnhof vraagt zich het volgende af;

Dela gaat bouwen zonder uitspraak rechter

Zonder definitieve uitspraak van de rechter is Dela begonnen met bouwen op Rhijnhof.

Deze activiteit van Dela en haar bondgenoten bij B&W volgt op een reeks van acties en beslissingen die geen waarde hechten of rekening houden met de mening en inspraak van belanghebbenden.

Zo heeft B&W het advies van de onafhankelijke adviescommissie 16 januari 2016, dat bepaalde dat het plan in strijd is met het bestemmingsplan, in de wind geslagen.

Ook heeft B&W en Dela op geen enkel moment het plan besproken met de betrokkenen; zoals de bewoners, bezoekers, huurders, inwoners en ondernemers. B&W heeft het plan ook niet met de Raad besproken en uitgelegd waarom het tegen het advies van de onafhankelijke commissie ingegaan.

Het lijkt er op dat het Plan omtrent de verbouwing al lang en breed in beslist in achterkamers, dit terwijl Rhijnhof, als plek van rouw, herinnering en rust, het belang is van alle Leidenaren.

Waarom zijn zij niet gehoord?

Leiden laat een mooie kans schieten

Stichting Rust op Rhijnhof is van mening dat de huidige gebouw en faciliteiten op Rhijnhof aan vervanging toe zijn. Niet alleen omdat ze zijn verouderd, ook omdat Rhijnhof een mooiere gebouw verdient. Een gebouw dat niet afsteekt ten op zichten van het park maar past binnen de omgeving en functie van het terrein.

Dela is al begonnen met verbouwen. Maar zoals Stichting Rust en Rhijnhof al eerder heeft aangegeven houden de plannen van Dela geen rekening met de culturele en natuurlijk erfgoed van begraafplaats Rhijnhof en de stad Leiden als geheel. Ook vinden wij dat de uitbreiding van nieuwe bedrijfsmatige activiteiten niet gepast. Het geheel draagt niet bij aan de sfeer en rust deze begraafplaats, in haar kwetsbaarheid en haar sereniteit, moet uitstralen.

Onze stichting heeft er altijd voor gepleit dat de gemeente en Dela de Leidse gemeenschap bij de planvorming betreft. Nu is het plan nooit besproken met de betrokkenen, zoals de bewoners, bezoekers, huurders, inwoners en ondernemers.

De stichting ziet graag een gebouw dat in de omgeving past. Een gebouw waar nagedacht is over duurzaamheid en groen. Een gebouw waar een Leidenaar iets mee heeft en wat niet inbreuk doet op rust in de rest van het park.

Kortom, de Stichting Rust of Rhijnhof ziet dit moment als een kans, een kans om van Rhijnhof een mooie, Leidse begraafplaats te maken waar bezoekers en bewoners van Leiden zich in gekend voelen. Een moment om even een stap terug te doen, om samen met ons allen, er een mooi project van te maken.

Uitstraling van een bouwmarktfiliaal

Het ontwerp heeft het meeste weg van een bouwmarktfiliaal op een industrie terrein (Zie afbeelding hieronder). Er mist samenhang met het park, met het portgebouw en Leiden. Geen groen, geen duurzaam materiaal gebruik, geen monumentaal karakter. En het is enorm groot. Het is niet in verhouding met de omgeving. Enfin, zie voor uzelf:

Bij de kennismaking met Dela attendeerde onze stichting Dela erop dat er geen groen dak op het gebouw zit. Dit terwijl je vanaf de begraafplaats op het dak van het gebouw kijkt. Dela gaf aan dit zelf ook raar te vinden. Het gaf ons daarmee de indruk dat het ontwerp met haast gemaakt is.

De begraafplaats valt bij de gemeente onder de portefeuille Duurzaamheid en Groen. Wethouder Dirkse en zijn voorganger, De Wit, hebben beide het gebouw niet getoetst aan duurzaamheidsbeginselen. Dit terwijl Rhijnhof aangemerkt wordt als belangrijk park. Je zou ook verwachten dat een wethouder van Groenzaken een partij als Dela uitdaagt om met een duurzaam ontwerp te komen. Een groen dak is wel het minste.....

Het is ook opmerkelijk dat er geen gespreken zijn geweest tussen Dela en de gemeente (B&W) vooraf aan het indienen van de aanvraag.

Gronddeal Stichting beheer Begraafplaats Rhijnhof

Rond 2011 heeft Stichting beheer Begraafplaats Rhijnhof (SBBR) een deel (6970m²) van hun gepachte grond overgedaan aan Stichting Crematorium Leiden (de voorganger van Dela). Even daarna heeft Stichting Crematorium Leiden die erfpacht inclusief opstal over gedaan aan Dela. Naar verluid is daar ongeveer 5 miljoen voor betaald. De grote vraag is dus; wat heeft SBBR gekregen voor de transactie van even daarvoor? Nog veel meer vragen zijn onbeantwoord gebleven:

- Wij vragen ons af waarom er over deze transactie niks is terug te vinden is in de jaarstukken van SBBR.
- Waarom ontbreken alleen het jaar 2012 een aantal bladzijden uit het jaarverslag?
- Wij vragen ons af of er überhaupt wel geld door Stichting Crematorium Leiden is betaald voor de transactie?
- Is dit verdwenen in de zakken van de bestuurders?
- Waarom heeft Stichting Crematorium Leiden de periode voor 2012 nooit betaald voor parkeerplaatsen en andere voorzieningen die zij gebruikten?
- Waarom is de kavel bijna 7 duizend vierkante meter terwijl het gebouw zelf maar 1400 meter is?
- Waarom is SBBR zo een voorstander van de uitbereiding van functies (toevoeging uitvaartcentrum) terwijl dat in geen enkel plan staat?

Belangenverstrengeling en ontbreken van toezicht

De verhouding tussen SBBR, de gemeente Leiden en Dela zijn verklonterd.

John Olivier, is vanaf de oprichting van SBBR in 1994 tot op heden bestuurder SBBR. John Olivier is ook hoofd juridische zaken van de gemeente Leiden. Daarmee is hij verantwoordelijk voor het beheer van de begraafplaats en is hij de belangrijkste adviseur van B&W.

(De heer Olivier is sinds kort met pensioen, maar loopt nog steeds in en uit de het gemeentehuis.)

Wij vragen ons ten eerste af of het wel goed is als een bestuurder meer dan 23 jaar op eenzelfde plek zit van een publiekelijke stichting (SBBR). Lang aan de macht schijnt te corrumperen.

Geen toezicht

Wij constateren daarnaast dat er geen toezicht op SBBR is. Het bestuur in de uitvoerende organisatie is dezelfde als degene die de toezichthouder informeert, lees; toezicht houdt.

De heer Olivier roept gemakshalve tegen B&W dat het plan van Dela voldoet aan het masterplan. Dit blijkt echter misleidend en niet te kloppen. 1, Het zogenoemde

masterplan heeft geen status. Dat moet hij weten als hoofd juridische zaken. 2, kijkend naar de inhoud van dat masterplan; is het gebouw kleiner en is er geen toevoeging van nieuwe functies zoals een uitvaartcentrum.

Ook valt ons op dat er binnen de gemeente Leiden niemand is, behalve de heer Olivier, die wat weet van en over Rhijnhof. Er was een ambtenaar, ook reeds met pensioen, maar die werd geïnformeerd door de heer Olivier. Nu is er iemand van het projectbureau, maar die haalt haar informatie ook bij SBBR vandaan.

Onderzoek heeft laten zien dat de gemeente geen eigen beleid heeft voor Rhijnhof. Geen beeldskwaliteitsplan, of andere regels of plannen of visies. Wij noemen Rhijnhof niet voor niets een vrijstaat.

Belangenverstremgeling

Naast het ontbreken van toezicht vragen wij ons ook af of er geen sprake is van belangenverstremgeling.

B&W reserveert op advies van juridische zaken een post van 50.000 euro voor juridische kosten voor Rhijnhof. Ver voordat B&W besluit contrair te gaan aan het advies van de onafhankelijke commissie. Had B&W dit ook gereserveerd wanneer hoofd juridische zaken geen bestuurder was geweest van SBBR?

En was B&W ook contrair gegaan als hun adviseur niet in SBBR zou zitten?

De rol tussen Dela en SBBR is ook dubieus. Er gaat elk jaar veel geld over een weer. Beide partijen zijn van elkaar afhankelijk. Daarmee is de gemeente Leiden verder verweven met een commerciële partij dan ze, denken wij, zelf door heeft / wil hebben.

Het is bijvoorbeeld raar te noemen dat SBBR niet praat met de uitvaartondernemers uit Leiden die allemaal gebruik maken van het crematorium en begraafplaats. Het is ook apart dat de gemeente dat zelf ook niet doet.

Vijandig gedrag

SBBR zelf is niet transparant. De bestuurders ook niet. Zij laten zich niet zien, zijn niet bereikbaar voor publiek en gedraagt zich zelfs vijandig. Bestuurders houden zich op afstand en is niks over te vinden.

B&W lijkt dit gedrag, op advies van hun informateur en adviseur en tevens bestuurder SBBR, over te nemen als het gaat om Rhijnhof. "eerst uitspraak rechter, dan ruimte voor dialoog" is letterlijk en herhaaldelijk aan ons medegedeeld.

Geen toetsingskader en geen mandaat

Kortom; B&W heeft geen onafhankelijk toezicht en geen eigen visie over de begraafplaats waaraan zij de plannen van SBBR en Dela aan kunnen toetsen.

Daarmee het belangrijkste; B&W heeft dus geen mandaat van de Raad!